

תזריע, מצורע (211)

תזריע:

אָשָׁה פִּי תְזַרְיַע וַיִּלְךָ זָכָר (יב,ב)

הה"ד "אחור וקדם צרתני" וכו', אם זכה אדם אומרים לו: אתה קדמת לכל מעשה בראשית ואם לאו אומרים לו: יתוש קדמך, שלשול קדמך (ויק"ר, א)

מפני מה ציינו חז"ל דווקא שני בעלי חיים אלו, יתוש ושלשול, ולא שאר בעלי חיים. אכן, שונים שני יצורים אלה מכל שאר בעלי חיים. לגבי היתוש שנינו: בריה קלה יש בעולמי ויתוש שמה, ואמאי קרי לה בריה קלה, דמעלנא אית לה ומפקנא לית לה (גיטין ו), חז"ל הגדירו את קלותו ופחיתות ערכו של היתוש בזה שאין בכוחו להוציא את הפסולת מגופו ונמצא שכולו פסולת, לעומת שאר בעלי חיים מבררים ומדיחים את הפסולת מן החלק הנצרך לקיומם. ועל שלשול אמרו חז"ל: "כָּמוּ שֶׁבָּלוּל תָּמָס יִהְיֶה" (תהלים נח) "כשלשול זה שהוא נמחה בצואה" (ב"ר א). הרי לנו, שתכונתם המיוחדת של היתוש והשלשול היא, שאין בהם היכולת לברור את הטוב מן הרע, היתוש אינו בורר כלל וכל הפסולת נותרת בגופו ואילו השלשול נמחה בעת הברור. והנה תכלית האדם בעולם הזה היא לברר ולהגדיל את הטוב מן הרע, ולהביא את הטוב לידי תיקון, וכמו שהביאו חז"ל (תנחומה) כאן על הפסוק "וביום השמיני ימול בשר ערלתו", לעשות מחיטים גלוסקאות. וזהו שאמרו חז"ל: אם לא זכה האדם, כלומר לא זיכך עצמו ולא בירר את הטוב מן הרע ולא תיקן את הטוב שבו, אזי אומרים לו: יתוש קדמך, שלשול קדמך. *רב רובין זצ"ל ב"טללי אורות*

רפואה ומילה לעתיד לבוא

וביום השמיני, ימול, בשר ערלתו (יב,ג)

בגמרא (מגילה יז): מצינו שמצות המילה, שכאן הצטוונו לקיימה ביום השמיני, היא זו שהביאה את אנשי כנסת הגדולה לתקן את ברכת "רפאנו" כברכה השמינית שבתפילת שמונה עשרה, והטעם לכך הוא: "שמתוך שניתנה מילה בשמיני, שצריכה רפואה, לפיכך קבעה בשמינית" לכאורה יש לשאול, הרי הרבה מחלות יש, וכולן צריכות רפואה, ולמה תלו זאת דוקא במילה שצריכה רפואה? אלא יש לומר, משום שלעתיד לבוא לא יחטאו כלל, וממילא לא יחלו כלל, שהרי המחלות הבאות על האדם הם כגמול וקנס על חטאיו, ומכיון שלעתיד לבוא לא יחטאו ולא יחלו, יישאר רק ענין אחד שבו עדיין יהיה צורך ברפואה, מילה ביום השמיני.

כמוצא שלל רב בשם הר' זלמן אויערבך

צבע הלבן סימן טומאה או טהרה?

וְרָאָה הַפֶּהֶן וְהָנָה שְׂאֵת לְבָנָה בְּעוֹר וְהָיָה הַפֶּכָה שְׂעוֹר לְבָן (ג,י)

מקשים המפרשים בפרשתנו למדים שצבע לבן סימן לנגע וטומאה. ואילו לגבי שעיר המשתלח לעזאזל ביום הכיפורים מצינו שצבע לבן סימן טהרה הוא. דאמרו (יומא סז): בראשונה היו קושרים לשון זהורית על פתח האולם מבחוץ הלבין היו שמחים, לא הלבין היו עצובים, שנאמר: "אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו" (ישעיה יא). הרי שצבע לבן סימן לטהרה וכפרת עוונות, ואיך לגבי צבע הלבן סימן לטומאה? ונראה לבאר, לימדה אותנו כאן התורה כאשר אדם חוטא בחטאים שבין אדם לחברו, כלשון הרע ורכילות ומעורר ריב ומדון, הסימן הטהור ביותר נהפך לטומאה. והצבע הלבן שהוא סמל לטהרה נהפך לטומאה. ואל יחשוב האדם כי טוב עושה בזה שמדבר ומעורר ריב, ומעיו טהורים הם, לא ולא, טמא הוא ונגע יקרב באהלו.

ספר "אוצרות התורה"

מצורע

פִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבֹרֵא רוּחַ, וּמַגִּיד לְאָדָם מֶה שָׁחוּ (עמוס יד,ד)

מה קשר בין תחילת הפסוק המדבר על כך שהקב"ה יוצר הרים ובורא רוח לבין סיומו המתיחס לכח הדיבור של האדם? כדי ליישב זה יש לשאול שאלה נוספת, מדוע ברא הקב"ה הרים בעולמו? וכי לא היה לו נוח יותר ליצור עולם מישורי, במקום כל העליות והירידות המכבידות כל כך? אלא שברור לכל בר דעת שההרים נועדו להגן מפני הרוחות, מאחר ואם לא היו הרים בעולם אי אפשר היה לקיים שום מקום ישוב, מפני הרוח ההורסת כל חלקה טובה, כפי שמתרחש מפעם לפעם, ואם כך, הרי לנו קושיא נוספת, למה נבראה הרוח? הלא במקום לברוא רוחות, ואז ליצור הרים שיעצרו אותן, היה אפשר לא לברוא רוחות ולא הרים? אלא יש לומר, שהרוח נבראה כדי לומר לאדם: ראה מה אפשר לעשות עם רוח!... גם דיבורו של אדם הוא רק "רוח ממללא", רוח היוצאת מפיו, אבל בכוחו להרוס את העולם כולו. וזהו "פִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבֹרֵא רוּחַ" שהקב"ה יצר הרים מפני שהוא ברא את הרוח, וכל זה למה "וּמַגִּיד לְאָדָם מֶה שָׁחוּ", הקב"ה מראה לאדם ע"י הרוח מה בכוחו לחולל עם הפה ועם כח הדיבור שנתן בו.

ומתוך האור בשם הר"ב בן איש חי" בספרו "בן יהודע"

וְהוֹבֵא אֶל הַפֶּהָן. וַיֵּצֵא הַפֶּהָן (יד.ב.ג.)

אם יצא הכהן אל המצורע מחוץ למחנה, מהו איפוא פירושו של "וְהוֹבֵא אֶל הַפֶּהָן"? ברם, הרי ידוע כי המדבר לשון הרע על חברו, נוטל הלה את כל התורה והמצוות של המדבר עליו. וזהו שמרמז כאן הכתוב: "זאת תהיה תורת המצורע", זה סופה של תורת המצורע, אשר דיבר לשון הרע, "וְהוֹבֵא אֶל הַפֶּהָן", תורה זו מובאת לזכותו של הכהן, כלומר הצדיק שעליו דיבר רעה, שכן על פי רוב מדברים לשון הרע על הצדיקים, מנהיגי הדור, שנקראים בשם 'כהן'.

מענינה של תורה בשם "כתב סופר"

וְהָיָה בַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי יִגְלַח אֶת כָּל שְׂעָרוֹ, אֶת רֵאשׁוֹ וְאֶת זָקְנוֹ וְאֶת גִּבְתָּ עֵינָיו, (יד, ט)

שלוש עבירות עיקריות הן שעליהן באים נגעים: גסות הרוח, לשון הרע וצרות עין. על המצורע לטהר איפוא את עצמו מן החטאים הללו: שיגלח את כל שער ראשו, משום שמתוך גאוותו שאף להיות ראש לכל דבר ולכל מקום. את זקנו, שהוא כעין גדר מסביב לפה, אשר לא שמרה עליו מפני הלשון הרע. את גבות העינים אשר לא הגינו עליו מפני צרות עין. **כלי יקר**

וְהָיָה פֶּשֶׁה הַנֶּנְעֶה בְּקִירַת הַבַּיִת (יד. לט)

פשה, לשון התחזקות והתרחבות. וזהו אחד מ"מסתוריה הטבע". הנה, כאשר שורה רוח הטומאה בבית, כל כמה שמנסים להסירה בחוזקה, אם אין השעה כשרה להסירה לגמרי, הרי הרוח עוד מוסיפה ומתחזקת יותר כאשר בתחילה. לפיכך, לאחר שלא הועיל ההסגר להסרת הטומאה, הרי רק שהיא לא סרה, אלא עוד הוסיפה והתחזקה.

רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות" בשם הנצי"ב

וַיֵּצֵא הַפֶּהָן וַיִּחַלְצוּ אֶת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר בָּהֶן הַנֶּנְעֶה וְהִשְׁלִיכוּ אֹתָהֶן אֶל מַחוּץ לְעִיר אֶל מְקוֹם טָמֵא (יד, מ)

כתוב במשנה (נגעים פ"ב, מ"ו): מ'כאן אמרו אוי לרשע ואוי לשכנו, שאם כותל מפסיק בין שני בתים, ונראה נגע בכותל לצד בית זה, בעל הבית אחר הסמוך לו צריך להטפל עמו דכתיב "וחלצו את האבנים", לשון רבים. יש לפרש: כתב מהר"ם תאגיז בהקדמת ספרו "שתי הלחם": הקב"ה בגודל חסדו, לא דן את האדם לפי מעשיו בלבד, אלא קודם שיגמור דינו דן תחילה גם בצער שיגיע לבניו ולבני בתו, האם ראויים הם לכך או לא. ואם מצאם ראויים לכך דן את בני המשפחה הרחוקים יותר האם ראויים לצער זה. ואח"כ דן את שכניו, ואח"כ את בני עירו, ואח"כ את כל העולם כולו, האם מגיע להם לסבול צער כתוצאה מגזר דינו בבית דין של מעלה, ואם אכן בניו בני משפחתו, שכניו והעולם ראויים לכך, אז גוזר על האדם זה ליענש. וזה כוונת חז"ל "אוי לרשע ואוי לשכנו", מזה שהשכן גם משתתף

בצער של הרשע, ראייה מוכחת שגם הוא ראוי לצער זה, דאילו לא היה ראוי, שכנו הרשע לא היה נענש.

אוצרות התורה בשם ספר "עיני שמואל"

הלכה: ספירת העומר: לא ספר ונוזר למחרת בין השמשות או אחר קבלת שבת

אם לא ספר בלילה ונוזר למחרתו בין השמשות, יספור מיד בלי ברכה, ובלילות הבאים. יש שכתבו יספור בברכה, ויש שכתבו שלא יברך עוד. מי ששכח לספור בליל ששי וביום ששי ונוזר אחר שקיבל שבת או אחר שהתפללו הציבור תפילת ערבית, אם עדיין לפני השקיעה יספור בלא ברכה, ובשאר הלילות יספור בברכה. **ספר "ספירת העומר"**

פתגם: יותר מאשר הזמן ברשותנו, אנו ברשותו

ספר "שמחה"

חקירה: מצורע הוקש למת

טומאת מצורע הוקש למת, או שהמצורע בעצמו הוקש למת. (הגר"ח סטנסיל צב)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: ברכה אחרונה

במסיבת שמחה הגישו לפני האורחים דבר מאפה, שקלקל את בני מעיהם. העיר אחד האורחים: אחרי אכילת מאפה כזה אכן יאה לברך: על המחיה ועל הקלקלה.

ספר "חד וחלק" חלק ד' (דף קסא)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, מאיר בן גבי זווירה, ששא בנימין בין קארין מרים ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוח, פייגא אולגה בת ברנה, רבקה בת ליוזה, ריש'רד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, יעקב בן אסתר, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, רפואה שלימה ולידה קלה לרבקה בת שרה. זרע של קיימא לחניאל בן מלכה ורות אוריליה שמחה בת מרים. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה. לעילוי נשמת: גיינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מוחה, מסעודה בת בלה. יוסף בן מייכה

